

INFORMACIJA

**O OSTVARENJU PROLEĆNE SETVE , TRŽIŠTU KUKURUZA I PŠENICE I
OČEKIVANOJ PROIZVODNJI PŠENICE RODA 2011 GODINE U AP VOJVODINI**

I UVOD

I pored teškoća u obezbeđivanju finansijskih sredstava, prolećna setva, kao najznačajniji posao u ratarskoj proizvodnji, ove godine u Vojvodni obavljena je na oko 1,2 miliona ha.

Agroekološki uslovi u toku setve bili su relativno povoljni, tako da je setva osnovnih ratarskih useva na većini površina završena u optimalnim agrotehničkom roku. Izuzetak su površine ugrožene prošlogodišnjim plavljenjem i visokim nivoom podzemnih voda gde je setva kasnila.

Obim i struktura setve trebalo bi da odražava bilansne potrebe za poljoprivredno - prehrambenim proizvodima na domaćem tržištu, ali i planiranog izvoza. Na opredeljenje proizvođača šta će sejati ove godine u velikoj meri je uticalo kretanje cena osnovnih ratarskih useva na domaćem tržištu i fjučers cene na evropskim i svetskim berzama kao i ostvareni finansijski rezultati u toj proizvodnji prošle godine.

Nedostatak sopstvenih obrtnih sredstava i nepostojanje subvencionisanih bankarskih kredita u vreme setve limitirali su ulaganja u novu proizvodnju. Ove godine, zbog neadekvatne finansijske podrške, nije primenjena puna agrotehnika što će prinose dovodi u vezu sa klimatskim uslovima koji ponajviše od toga i zavise. Sumirajući rezultate prolećne setve i uslove u kojima se razvijaju usevi sada je od velike važnosti da se urade poslovi na nezi useva kako bi se u navedenim proizvodno ekonomskim uslovima ostvarili što bolji proizvodni rezultati.

II OSTVARENJE PROLEĆNE SETVE U AP VOJVODINI U 2011.GODINI

Analizirajući vremenske uslove iz predvegetacionog perioda može se konstatovati da su zimske padavine u periodu oktobar 2010.- mart 2011.godine bile na nivou višegodišnjeg proseka (250 l/m²). Prosečna količina padavina za april za teritoriju Vojvodine iznosi 13,2 l/m², što je svega 27% od višegodišnjeg proseka za ovaj mesec. Zaliha vlage u zemljištu bila je optimalna zahvaljujući dovoljnoj količini padavina u predvegetacionom periodu. U drugoj polovini aprila zbog relativno visokih temperatura, male količine padavina i čestih vetrova došlo je do isušivanja površinskog sloja zemljišta što je ometalo klijanje i nicanje posejanih prolećnih useva.

Tokom maja i početkom juna u nekoliko navrata dogodile su se lokalne nepogode odnosno prolećni pljuskovi praćeni olujnim vetrom i gradom. Štete nastale na ovaj način nisu posebno sagledavane ali će svakako imati uticaja na nivo ovogodišnje proizvodnje pšenice i useva iz prolećne setve na tim područjima.

Zvaničnih statističkih podataka o ostvarenju prolećne setve, u vreme zaključenja ovog materijala, nema pa su moguća odstupanja u odnosu na ovde iznete podatke.

a) šećerna repa

Ovog proleća poljoprivredni proizvođači nisu bili posebno zainteresovani za setvu šećerne repe pa je, po našim procenama, zasejano samo oko 50.000 hektara. Time je propuštena prilika da se iskoristi rast cena šećera na svetskim berzama i potpunije uposli industrija šećera a poljoprivreda ostvari profit u ovoj proizvodnji. Pored toga deo te proizvodnje nije ugovoren sa domaćim šećeranama. Najvažniji razlog za manje zasejane površine je što šećerane nisu bile spremne da podele profit sa zemljoradnicima nastao kao rezultat rasta cene šećera na domaćem i stranom tržištu polazeći od činjenice da je taj šećer proizveden od šećerene repe roda 2010 godine čijom cenom su proizvođači apsolutno nezadovoljni. Isto tako izostala je ponuda cene šećerene repe za novi rod koja bi zadovoljila i prosečne proizvođače.

Pre setve poljoprivredni proizvođači su uglavnom ugovorili uslove za proizvodnju sa domaćim šećeranama. Prosečna cena šećerne repe koju će grupacija šećerana u većinskom vlasništvu d.o.o. „Sunoko“ plaćati, a koja se formira na bazi kvaliteta predviđenog standardom i sa digestijom od 16% iznosi 3.600 din/toni, odnosno garantovana cena je 32 €/toni (što trenutno iznosi 3,103 din/kg). Ova grupacija šećerana će davati i beskamati avans od 12.000 din/ha.

Prema proračunima koje je uradila služba Uduženja poljoprivrede, prehrambene industrije i vodoprivrede PKV, predsetvena kalkulacija proizvodnje šećerne repe za 2011.godinu pokazuje da ukupni troškovi materijala i usluga iznose oko 206.000 dinara po hektaru. Kod prinosa od 50 t/ha, da bi se pokrili troškovi, cena koštanja je 4,1 din/kg što je značajno manje od cene koja je ponuđena proizvođačima pre i u toku setve. Zbog toga je deo površina pod šećernom repom zasnovan bez ugovora i verovatno će, u vreme vađenja i prerade repe, biti ponuđen šećeranama u BiH i Hrvatskoj.

Cena rafinisanog šećera na londonskoj berzi na dan 25.05.2011.godine, a za isporuku u avgustu ove godine iznosi 723,50 \$/toni (70,88 din/kg). To može poslužiti kao indikator cene šećera proizvedenog od šećerne repe roda 2011.godine a samim tim i moguće (očekivane) cene šećerne repe roda 2011 godine..

b) kukuruz

Prema procenama Službe Udruženja poljoprivrede, prehrambene industrije i vodoprivrede Privredne komore Vojvodine kukuruz je zasejan na površinama između 650.000 – 700.000 hektara. Osnovno opredeljenje proizvođača za setvu kukuruza jeste dobra cena kukuruza roda 2010.godine, manje zasejane površine pod pšenicom i mogućnost prodaje po korektnim cenama radi izvoza.

Hladno vreme i raskvašeno zemljište produžilo je setvu kukuruza do druge polovine maja. Kukuruz se, zbog produžene setve, nalazi u različitim fazama razvoja. Prema izveštaju sa terena, oscilacije temperatura uticale su na usporeniji razvoj kukuruza i pojavu žutila i crvenila ali se za sada ne mogu procenjivati eventualne posledice toga.

Nivo prinosa u ovoj proizvodnji zavisice prevashodno od nivoa tehnologije (izbor hibrida, broj izniklih biljaka po jedinici površine, upotreba đubriva, zaštita od korova) i klimatskih uslova u vegetacionom periodu.

c) suncokret

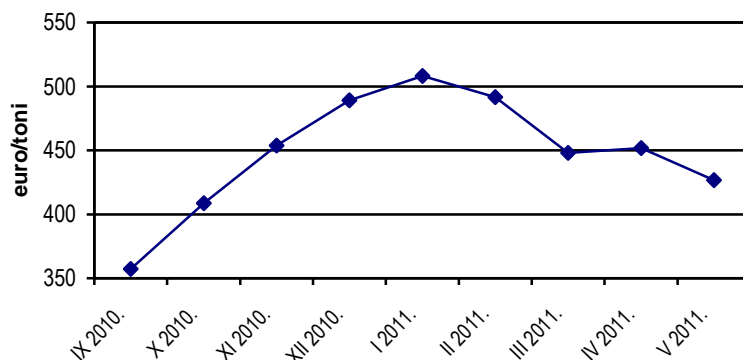
Suncokret je, po našim procenama, zasejan na oko 150.000 hektara, odnosno na približno istom nivou kao i predhodne godine. Ekonomski efekti u proizvodnji suncokreta roda 2010.godine daleko su bolji u poređenju sa 2009. godinom, što je uticalo na opredeljenje proizvođača da održe proizvodnju suncokreta na prošlogodišnjem nivou. Uz to ekonomski motiv proizvođača je održan zahvaljujući činjenici da su uljare blagovremeno isplatile korektnu cenu za prošlogodišnji rod koja je naznatno bila niža od cene na robnim berzama.

Zbog manje proizvodnje suncokreta u svetu, posle žetve došlo je do dodatnog rasta cene suncokreta. Najveća cena na budimpeštanskoj berzi zabeležena je u januaru mesecu ove godine i iznosila je 508,08 €/t (53,59 din/kg - grafikon 1).

Stabilni prinosi i dobra cena suncokreta na budimpeštanskoj berzi i u vreme setve i sve bolja informisanost proizvođača o kretanju cena na svetskim berzama, uticali su na odluku proizvođača o setvi. Cena suncokreta na berzi u Budimpešti krajem maja, a za isporuku u oktobru ove godine, iznosi 437,81 €/t (42,46 din/kg). Poređenja radi u istom periodu prošle godine, na istoj berzi, cena suncokreta je bila 271,87 €/t (27,7 din/kg) što ukazuje da će opredeljenje proizvođača za setvu, uz korektan odnos industrije ulja prema dobavljačima sirovina, rezultirati stabilnim odnosima u ovoj proizvodnji što je neobično važno sa aspekta dugoročne politike u proizvodnji i izvozu ulja od suncokreta.

Kretanje cene suncokreta na berzi u Budimpešti

Grafikon 1.

d) soja

Od svih osnovnih ratarskih useva koji se gaje u Vojvodini soja ima najveću vrednost bruto marže u 2010.godini, što je bio slučaj i 2009, 2008 i 2007.godine. Zbog te činjenice se procenjuje da u ovoj proizvodnji ostvaruje stabilna setvena površina na nivou prošle godine (150.000 hektara).

Stabilna cena na domaćem tržištu i dobri prinosi uticali su na opredeljenje proizvođača za setvom ove uljarice. Zbog dispariteta cena zrna soje u odnosu na cenu sojine sačne deo površina pod sojom proizvođači

ne ugovaraju i seju soju za sopstvene potrebe. Tako proizvedena soja se kasnije samostalno ili uslužno termički obradi i koristiti u ishrani stoke. U ovom segmentu proizvodnje prisutne su površine pod GMO sojom što otežava primenu Zakona o proizvodnji GMO organizama koji takvu komercijalu proizvodnju zabranjuje.

Cena soje na Produktnoj berzi u Novom Sadu u 2010. i 2011.godini, kretala se na nivou od 30 - 35 din/kg. Krajem maja ove godine soja na novosadskoj berzi ima cenu od 322 €/t (31,25 din/kg bez PDV).

Cena na berzama u SAD je 506,96 \$/t (34,2 din/kg), dok de američka soja u zrnju CIF Rotterdam kotirala po ceni od 564 \$/t (38 din/kg).

U poređenju sa istim periodom prošle godine, kod nas je došlo do pada cene za oko 9% (maj 2010. cena soje 34,25 din/kg), dok je na berzi u SAD cena soje porasla za 46,6%, što može biti indikator koji, u uslovima sve bolje informisanosti proizvođača, utiče na njihovo opredeljenje za setvu.

Iako se kasnilo sa setvom uljarica, po oceni stručnjaka, stanje useva je za sada zadovoljavajuće.

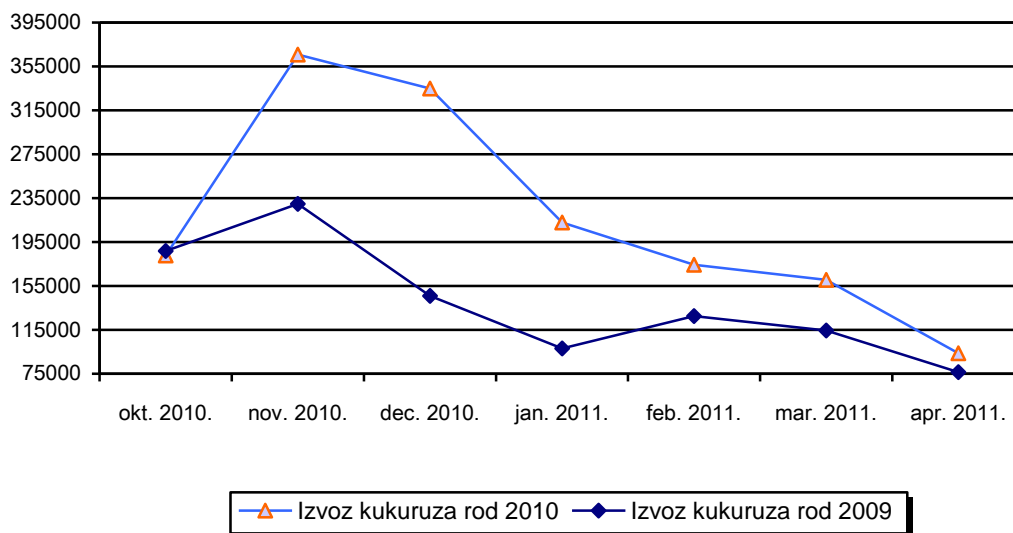
III TRŽIŠTE KUKURUZA

Prema bilansu (proizvodnje i potrošnje) kukuruza za ekonomsku 2010/11.godinu Ministarstvo poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede procenjuje da će se iz Srbije izvesti 2,4 miliona tona zrna kukuruza.

Na osnovu podataka „Žita Srbije“, od oktobra 2010.godine do aprila 2011.godine ukupan izvoz iznosio je rekordnih 1.524.847 tona što je za 56% više nego u istom periodu prošle godine. (grafikon 2).

Izvoz kukuruza roda 2009. i 2010.godine iz Srbije

Grafikon 2

Izvor podataka: „Žita Srbije“

Nepovoljan kurs dinara za izvoznike, ali i ukidanja ukrajinskih ograničenja za izvoz kukuruza otežalo je posao našim izvoznicima. Inostrani kupci su kupovali ukrajinski kukuruz koji je bio jeftiniji od našeg (16,40 din/kg). Sve to je doprinelo da dođe do neznatnog pada izvoza u toku aprila ove godine. Pad izvoza kukuruza doveo je do povećane ponude kukuruza na domaćem tržištu, što se odrazilo i na cenu koja je sa 22 din/kg (bez PDV) koliko je bilo krajem aprila, krajem maja pala na 19,5 din/kg (bez PDV).

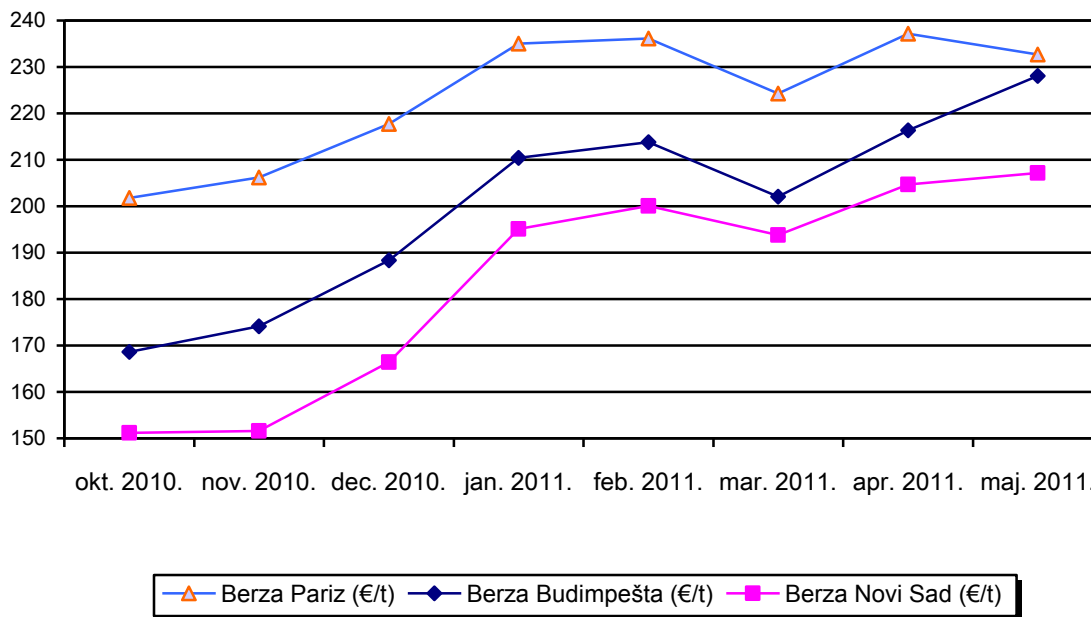
U periodu od oktobra do februara cena kukuruza je konstantno rasla (grafikon 3.). U martu je zabeležen blagi pad, a u aprilu je evidentiran rast od 3% u odnosu na predhodni mesec.

Pored kukuruza roda 2010.godine u ponudi je, početkom maja, bio i kukuruz roda 2011.godine po ceni od 13,5 din/kg (bez PDV). Ovogodišnja cena kukuruza "na zeleno" veća je za 37% od prošlogodišnje u istom periodu (8,50 din/kg(bez PDV).

Fjučers cene kukuruza na evropskim berzama, na dan 20.maj 2011. godine, ukazuju na blagi pad cena za isporuke u periodu nove berbe, pa to ukazuje da se i na domaćem tržištu može očekivati blagi pad cene kukuruza što je i uobičajena pojava u toku berbe kada je ponuda najveća.

Kretanje cene kukuruza rod 2010.godine na berzi u Parizu, Budimpešti i Novom Sadu

Grafikon 3.

Izvor podataka: "Žita Srbije"

IV PROIZVODNJA PŠENICE RODA 2011.GODINE

Prema podacima JP "Vode Vojvodine" u septembru 2010.godine je na području Vojvodine palo 79 l/m² kiše, što je u odnosu na višegodišnji prosek više za 27,6%. Ovakvi klimatski uslovi ometali su pripremu zemljišta i izvršenje jesenje setve. Setva pšenice obavljena je u produženim rokovima, a u optimalnom roku za setvu pšenica je zasejana tek na nešto više od 40% ukupno zasejanih površina. Prema zvaničnim statističkim podacima setva pšenice u Vojvodini u 2010.godini obavljena je na 237.527 ha, što je za 4,3% manje zasejanih površina pod pšenicom nego u 2009.godini.

Iako je cena pšenice posle žetve stalno rasla kod nas i na berzi u Budimpešti, interesovanje poljoprivrednih proizvođača za setvu pšenice bila je znatno manje. Glavni razlog za to je činjenica što veći deo poljoprivrednih proizvođača nije ostvario dobre finansijske rezultate prodajom pšenice prošlogodišnjeg roda, jer se zaduživao za repromaterijal odnosno prodavao pšenicu „na zeleno” po ceni od 9 din/kg ili je bio primoran da prodaju pšenicu u toku ili odmah posle žetve po relativno niskoj ceni koja nije bila veća od 15 din/kg.

Većina poljoprivrednih proizvođači nisu imali koristi od kasnijeg ubrzanog rasta cene pšenice. Finansijsku korist ostvarili su samo oni proizvođači koji su mogli da uskladište pšenicu i odlože njenu prodaju. Najveću korist od rasta cena pšenice imali su trgovci koji su mogli da otkupe velike količine u žetvi i kasnije diktiraju cenu i druge uslove. Direkcija za robne rezerve potpuno je zakazala u žetvi pšenice roda 2010 godine. Izostanak profita i rast cena repromaterijala za setvu pšenice roda 2011 godine kao i skupi i nedostupni krediti za proizvodnju opredeljujuće su uticali na smanjenje površina pod pšenicom.

Ostvaren prosečni prinos pšenice za period 2005-2009.godine

Tabela 1.

Zemlja	Prinos t/ha	Zemlja	Prinos t/ha
Austrija	5,1	Letonija	3,5
Belgija	8,5	Litvanija	3,7
Bugarska	3,2	Luksemburg	6,2
Kipar	1,6	Malta	4,3
Češka Republika	5,1	Holandija	8,4
Danska	7,3	Poljska	3,9
Estonija	3,0	Portugalija	1,9
Finska	3,8	Rumunija	2,6
Francuska	6,9	Slovačka	4,2
Nemačka	7,5	Slovenija	4,3
Grčka	2,5	Španija	2,8
Mađarska	4,2	Švedska	6,1
Irska	8,6	V.Britanija	7,9
Italija	3,6	Srbija	3,7
Letonija	3,5	Vojvodina	4,1

Izvor podataka: FAO i RZS

Osnovne karakteristike proizvodnje pšenice roda 2011.godine je setva na manjim površinama nego prethodnih godina, upotreba deklarisanog semena samo na oko 50% površina i uz skromna potrošnja mineralnih đubriva. Ovakva situacija u proizvodnji pšenice je karakteristična već godinama pa, zbog nepotpune primene agrotehnike i velike zavisnosti od vremenskih uslova, ne možemo ni očekivati visoke prinose. U poređenju sa većinom zemljama EU Srbija ima niže prinose što se vidi iz predhodne tabele.

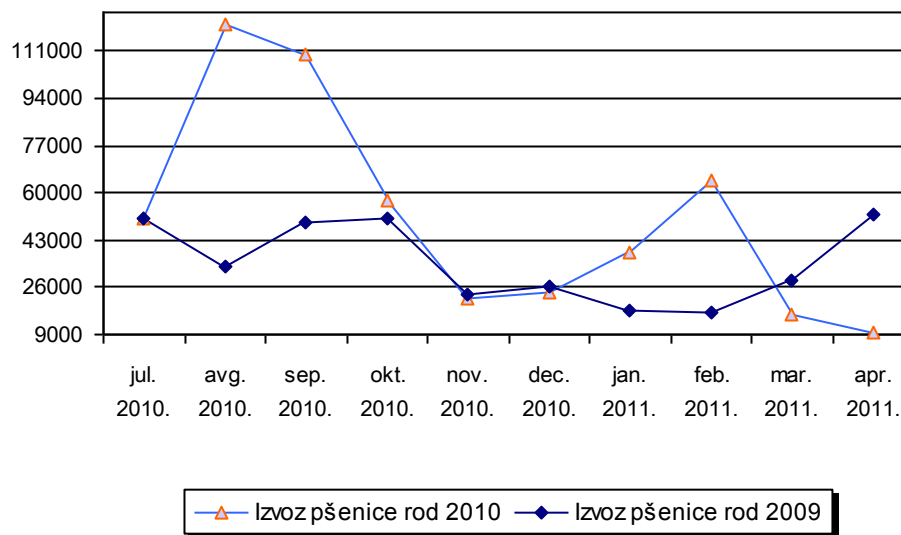
Po oceni stručnjaka, pšenica je do kraja maja relativno dobro izgledala, ali zbog manjih ulaganja ne mogu se očekivati veći prinosi od prošlogodišnjih. Problema ima na površinama koje su bile pod vodom i na površinama gde je bila redukovana primena mineralnog đubriva i neadekvatna zaštita. Sada za pšenicu dolazi ključno vreme, jer upravo od cvetanja, oplodnje i od nalivanja zrna, zavisi koliko ćemo roda imati. Prinosi i kvalitet ovogodišnjeg roda pšenice u velikoj meri će zavisiti i od klimatskih uslova do početka i u toku žetve ovogodišnjeg roda.

V TRŽIŠTE PŠENICE

Trenutna prognoza američkog ministarstva poljoprivrede za ukupnu svetsku proizvodnju pšenice za proizvodnju 2010/11 iznosi 648,21 miliona tona. Procena svetske potrošnje pšenice za 2010/2011 godinu iznosi 659,39 miliona tona, dok su završne zalihe pšenice procenjene na nivou od 187,12 miliona tona.

Izvoz pšenice roda 2009. i 2010.godine i z Srbije

Grafikon 4.

Prema bilansu pšenice za ekonomsku 2010/2011.godinu, pšenice će biti dovoljno za zadovoljenje domaćih potreba. Prema proceni Ministarstva poljoprivrede (izveštaj decembar 2010.godine), krajnje zalihe pšenice iznosiće oko 34.000 tona, dok je procena da će u proizvodnoj 2010/2011.godini biti izvezeno 690.000 tona pšenice. Posle prošlogodišnje žetve došlo je do povećanog izvoza pšenice, zbog rasta cena na

svetskom tržištu. Povećana tražnja je uticala na rast cene pšenice i na domaćem tržištu, što je usporilo dinamiku izvoza.

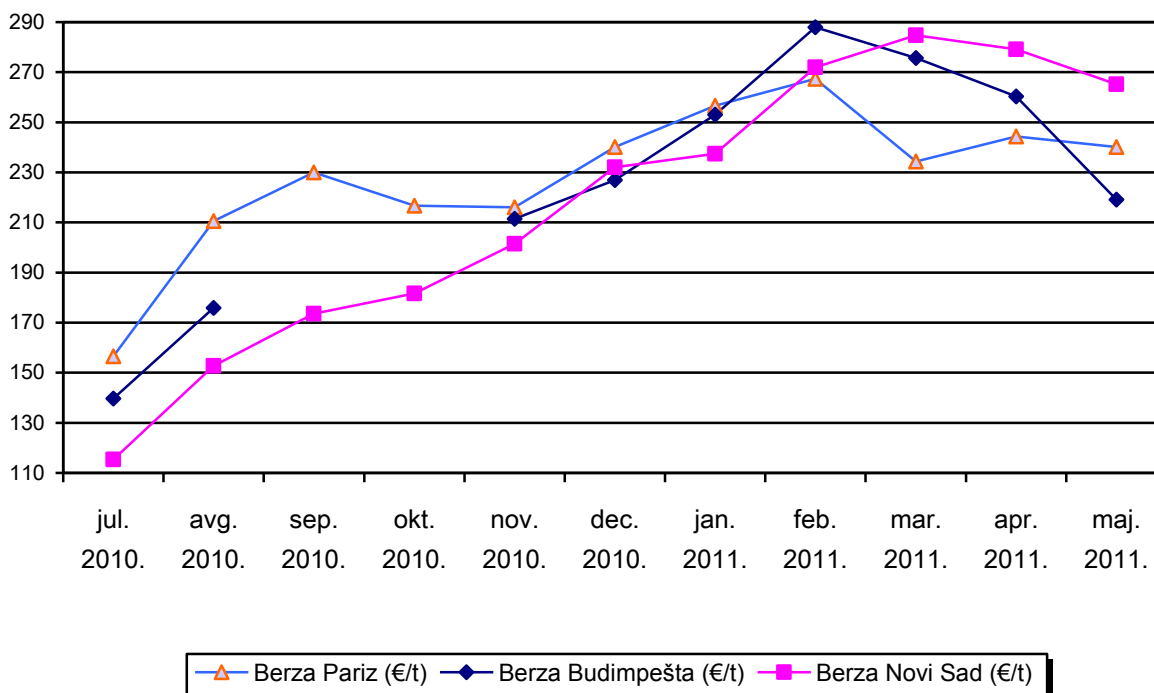
Međutim, već početkom godine dobre izvozne cene omogućile su izvoz veće količine pšenice. Zbog velikog izvoza Vlada Srbije je donela sredinom marta Uredbu o privremenom kvantitativnom ograničenju izvoza na tri meseca. Zabrana izvoza važila je i za izvoz brašna, ali je ukinuta sredinom aprila, što je omogućilo svima onima koji su izvozili brašno i imali zaključene Ugovore o izvozu na dan donošenja Uredbe o ograničenju izvoza (16.03.2011.godine), da nastave sa izvozom.

Prema podacima „Žita Srbije“ izvoz pšenice roda 2010.godine u periodu od jula 2010. do aprila 2010.godine iznosi oko 514.000 tona što je prikazano u donjem grafikonu. U odnosu na prošlu godinu za isti period izvezeno je 47,2 % više pšenice.

Prosečna cena pšenice na berzi u Novom Sadu u toku žetve 2010.godine iznosila je 115 €/t. Odmah posle žetve zbog manjeg roda u svetu i zabrane Rusije za izvoz pšenice dolazi do rasta cena pšenice kako na našoj berzi tako i na berzama u Parizu i Budimpešti. Dobra ponuda pšenice, približavanje žetve i stanje na svetskim berzama uticalo je na blagi pad cene na našem tržištu (grafikon 5.).

Kretanje cene pšenice na berzi u Parizu, Budimpešti i Novom Sadu

Grafikon 5.

Izvor podataka: „Žita Srbije“

Informacija o ostvarenju prolećne setve, tržištu kukuruza i pšenice i očekivanoj proizvodnji pšenice roda 2011 godine u AP Vojvodini

Evropska terminska tržišta gde su cene ugovarane početkom juna, pokazuju tendenciju rasta cene pšenice. Tako je cena pšenice na robnoj berzi u Mađarskoj BSE Budimpešta za isporuku u avgustu 2011.godine, početkom juna, imala vrednost od 215,64 €/t (21,32 din/kg). Za isporuku u martu 2012.godine, početkom juna za pšenicu se tražilo 234,56 €/t (23,20 din/kg).

Cena pšenice na berzi u Francuskoj, početkom juna za isporuku u avgustu iznosi 228,5 €/t (22,6 din/kg), a za isporuku u martu 2012. godine 232,5 €/t (23 din/kg).

Na berzi u Čikagu , početkom juna ove godine, pšenica koja treba da bude isporučena u julu imala je cenu od 278,95 \$/t (18,86 din/kg), a za isporuku u martu 2012.godine cena je dostigla 303,35 \$/t (20,51 din/kg).

Prema podacima "Žita Srbije", od 9. juna 2011 godine, cena pšenice III klase u Ukrajini trenutno iznosi 255 \$/t (17,24 din/kg), IV klase 235,92 \$/t (15,95 din/kg), a stočna pšenica 232,8 \$/t (15,74 din/kg) . Prema istim podacima cena pšenice III klase u Rusiji iznosi 228,65 \$/t (15,46 din/kg), a IV klase 214,36 \$/t (14,49 din/kg), a stočne pšenice 191,14 \$/t (12,92 din/kg).

Cena pšenice na berzi u Novom Sadu, početkom juna iznosila je 24 din/kg (bez PDV). Predviđanja su da cena pšenice u narednom periodu neće ići ispod 200 €/t.

Cena pšenice u zemljama EU i u Srbiji

- maj 2011. godine -

Država	Cena pšenice (euro/t)	Cena pšenice (din/kg)	Država	Cena pšenice (euro/t)	Cena pšenice (din/kg)
Belgija	259,00	25,19	Poljska	259,91	25,19
Bugarska	238,12	23,87	Rumunija	256,56	24,87
Nemačka	256,94	24,19	Slovenija	249,52	24,19
Estonija	238,00	26,28	Slovačka	271,11	26,28
Španija	247,14	19,97	Finska	206,00	19,97
Francuska	248,23	23,80	Švedska	245,52	23,80
Italija	266,55	24,36	Velika Britanija	251,29	24,36
Letonija	257,59	24,00	Srbija	247,60	24,00

Informacija o ostvarenju prolećne setve, tržištu kukuruza i pšenice i očekivanoj proizvodnji pšenice roda 2011 godine u AP Vojvodini

Litvanija	246,97	2
	3,94	

izvor podataka: Ministarstvo poljoprivrede Republike Slovenije

* Cena pšenice (euro/t) za posmatranu državu predstavlja prosek cena sa različitih krajeva otkupa u posmatranoj državi

Koja cena pšenice će biti u vreme žetve, zavisi će od ukupnog roda kod nas i u svetu ali i od činjenice da li će se Robne rezerve Srbije javiti kao kupac ovogodišnjeg roda i stabilizator cena i tržišta pšenice u Srbiji.

Na cenu pšenice roda 2011.godine će uticati i procena finansijske mogućnost mlinara da otkupe veće količine pšenice kao i ponašanje robnih rezervi ali i izvoznika u toku žetve.

Naročito je važno da li će doći do potpunije primene Zakona o javnim skladištima koji treba da omogući poljoprivrednicima pravo odložene prodaje radi postizanja optimalne cene na tržištu.

Udruženje poljoprivrede, prehrambene industrije i vodoprivrede PKV, pokrenulo je inicijativu da se robne rezerve uključe u sistem javnih skladištenja kako bi Zakon o javnim skladištima imao potpuniju primenu i veći tržišni efekat za primarne proizvođače. U prilogu ovog materijala dajemo kopiju pisma koju smo, u formi inicijative za zajedničko delovanje, uputili na više adresa.

Pšenica rod 2011.godine, početkom juna, bila je u ponudi po ceni od 20 din/kg što bi se moglo smatrati korektnom cenom pre početka žetve.

Imajući u vidu navedene okolnosti, kao i značaj ove proizvodnje, bilo bi neophodno da nadležni državni organi sagledaju stanje u ovoj oblasti i donesu adekvatne mere koje bi poljoprivrednim proizvođačima omogućile da se nakon prodaje pšenice roda 2011.godine (od koje dobijaju prva finansijska sredstva) budu u mogućnosti da zasnuju novu proizvodnje pšenice roda 2011/12. godine na većim površinama nego do sada.

Predlozi

1. Imajući u vidu očekivane prinose i kretanje cene pšenice na evropskim berzama Republička direkcija za robne rezerve bi trebala, radi uspostavljanja cenovne i tržišne stabilnosti, da u vreme žetve pšenice kupi najmanje 300.000 tona pšenice roda 2011.godine po ceni koja nije manja od 20 din/kg;
2. U okviru mera za obezbeđenje uslova za bolje poslovanje svih tržišnih subjekata u primarnoj poljoprivredi i primene Zakona o javnim skladištima neophodno je da se robne rezerve uključe u sistem javnih skladišta (skladišta robnih rezervi da istovremeno imaju status javnog skladišta)
3. Predlaže se Vladi Republike Srbije da reformisanjem i jačanjem sistema robnih rezervi obezbedi stabilnost cena i tržišta pšenice, brašna I hleba tokom cele godine tako što će u sistem robnih rezervi uključiti skladišta kod kojih je poništena privatizacija a koja se, sada, nalaze u većinskom državnom vlasništvu. Isto tako predlaže se da Vlada Srbije, za potrebe robnih rezervi, kupi silose "Fidelinke"

Subotica i "Žitoprodukt" Zrenjanin koje se nalaze u stečaju i iste uključi u sistem javnih skladišta kako bi se povećao kapacitet javnih skladišta i obezbedila bolja teritorijalna pokrivenost tim skladištima.

4. Predlaže se Vladi Republike Srbije da, nakon konsolidacije preduzeća u većinskom državnom vlasništvu, izdvoji silosne kapacitete iz njihovog sastava, organizuje ih kao posebna pravna lica i ponudi deo vlasništva tih pravnih lica, po principu javno privatnog partnerstva, registrovanim gazdinstvima koja imaju potrebu da skladište žitarice i uljarice. Na taj način Vlada Republike Srbije ispravila bi veliki deo grešaka koje su učinjene u procesu privatizacije skladišnih kapaciteta u Srbiji i omogućila da se realizuju pošteniji odnosi na tržištu poljoprivrednih proizvoda.
5. O sadržaju ovih zaključaka obavestiti Vladu Republike Srbije, nadležno Ministarstvo poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede, Kompenzacioni fond Republike Srbije, Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja, Agenciju za privatizaciju, Republičku direkciju za robne rezerve, sve privredne komore i zadružne saveze, asocijacije i udruženja proizvođača i najširu javnost.
6. Testirajući spremnost da se ovi predlozi realizuju cenice se iskrenost pristupa Vlade Srbije i nadležnih ministarstava da konačno pristupe vođenju kvalitetno drugačije politike države u odnosu na poljoprivredu i poljoprivrednike u skladu sa obećanjima datim prilikom rekonstrukcije aktuelne Vlade.

U Novom Sadu, 22.juna 2011 godiine